מודה רבי שמעון לענין קדשים. לא הוה צריך כאן לדברי רבי יוחנן דבכור עסקינן דתלי רחמנא בפטר רחם וקדשים גופייהו לא יליף ר"ש אלא מבכור לידה לדמר בריש יוצא דופן (לקמן דף מ.) ולרבותא נקט הכא כל קדשים. **עמדה** אינה צריכה מעת לעת אבל בדיקה ודאי בעיא. אבל לא עמדה בעיא ולמי מעת לעת ובעיא נמי בדיקה כדתנן לקמן (דף טו.) דרסה וטרפה בכותל או שריצתה בהמה צריך מעת לעת ומאי בגמרא משום ר"ש בר' יוסי אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה ופ"ת והא תניא גבי התערובת (בזבחים דף ע.) מתערבא בשור שנעבדה בו עבירה בכלאים וטרפה ובגמרא (דף עד.) פריך הא טרפה היכי דמי אי דידע ליה לשקלה אי דלא ידע ליה מנא ידע ומאי ר"ל למיערב בנפולה ופריך בנפולה לבדקיה ומאי קסבר עמדה צריכה מעת לעת הלכה צריכה בדיקה והשתא על כרחך עיקר שיעור לא הוי מעמדה צריכה מעת לעת דלמכתי ליבדקיה בהילוך ועוד דכיון דמעת לעת סגי אמאי קתני ירעו עד שיסתאבו אלא עיקר שיעור מהלכה צריכה בדיקה וכיון דאין מרויח שום דבר כמה שאומר עמדה צריכה מעת לעת ל"ל למימר הכי הא כ"ע מודו הכא דעמדה מינה צריכה מעת לעת ורמה דגלסקי' התם עמדה מינה צריכה מעת לעת אע"ג דלא צריך ליה התם נקטיה לגבי הלכה בעיא בדיקה: **והלכתא** היכא דנפלה מן הגג בו'. הא דלא קאמר הלכה כרבי יהודה בריסוק מבריס משום דנעי לאסוטעין דוקא עמדה למעוטי פסטה יהא לעמוד וניערה לעמוד: קטניות

מטמא בזיבה. אם יצא ממנו זוב: **ואי ס"ד יש בו משום ריסוקי אברים.** הרי הולה הוא וזו אחד מאבות הנזקין שהזב נגדק בהן דזב אינו מטמא בהולה [בכריתות ח:] דכתיב (ויקרא טו) זב מבשרו ואינה בשרו כשהוא שהוא ולא בהולה: **דרך דופן.** ע"י סס יצא ממנו זוב וכיון שהוא בהולה אינו מטמא בזיבה. אם יצא ממנו זוב: **ואי ס"ד יש בו משום ריסוקי אברים** [ב]איקרי כאן מבשרו ולא מחמת אונסו הכא במאי עסקינן כגון שיצא דרך דופן ת"ש [ג]עגל שנולד בי"ט שוחטין אותו בי"ט ה"נ כגון שיצא דרך דופן ת"ש [ד]ושוין שאם נולד הוא ומומו עמו שזה מן המוכן וכי תימא ה"נ שיצא דרך דופן דרך דופן מי קדוש והא [ה]א"ר יוחנן [ו]מודה היה ר"ש לענין קדשים שאינו קדוש הב"ע שהפרים על גבי קרקע ואמר ר"נ [ז]בית המטבחים אין בו משום ריסוקי אברים [ח]ההוא תורא דנפל ואישתמע קל [ט]נגיחותיה על רב יצחק בר שמואל בר מרתא שקל משופרי שופרי אמרי ליה רבנן מנא לך הא א"ל הכי אמר רב צפרניו נועץ עד שמגיע לארץ [י]א"ר יהודה אמר רב [יא]עמדה אינה צריכה מעת לעת בדיקה ודאי בעיא [יב]הלכה אינה צריכה בדיקה רב חייא בר אשי אמר אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה אמר רב ירמיה בר אחא אמר רב פשטה ידה לעמוד אע"פ שלא עמדה עקרה רגלה להלך אע"פ שלא הלכה ורב חסדא אמר ניערה לעמוד אע"פ שלא עמדה [יג](והלכתא היכא דנפלה מן הגג בדלא ידעה ועמדה ולא הלכה צריכה בדיקה ואינה צריכה מעת לעת ואם הלכה אפילו בדיקה נמי לא צריכה) אמר אמימר משמיה דרב דימי מנהרדעא נפולה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים אמר ליה מר זוטרא הכי אמרינן משמיה דרב פפא [יד]צריכה בדיקה כנגד בית החלל כולו א"ל הונא מר בר בריה דרב נחמיה לרב אשי סימנין מאי א"ל [טו]סימנין קשין הן אצל נפילה אמר רב יהודה אמר שמואל [טז]עוף שנחבט על פני המים כיון ששט מלא קומתו דיו [יז]ולא אמרן אלא ממטה למעלה אבל מלמעלה למטה מיא הוא דאשפלו ואי מיא קיימי ליה לן בה [יח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [יט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [כ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [כא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [כב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [כג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [כד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [כה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [כו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [כז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [כח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [כט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [ל]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [לא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [לב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [לג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [לד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [לה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [לו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [לז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [לח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [לט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [מ]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [מא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [מב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [מג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [מד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [מה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [מו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [מז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [מח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [מט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [נ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [נא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [נב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [נג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [נד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [נה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [נו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [נז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [נח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [נט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [ס]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [סא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [סב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [סג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [סד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [סה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [סו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [סז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [סח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [סט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [ע]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [עא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [עב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [עג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [עד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [עה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [עו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [עז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [עח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [עט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [פ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [פא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [פב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [פג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [פד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [פה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [פו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [פז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [פח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [פט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [צ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [צא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [צב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [צג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [צד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [צה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [צו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [צז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [צח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [צט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [ק]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קי]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קיא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קיב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קיג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קיד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קטו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קטז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קיז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קיח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קיט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קכ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קכא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קכב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קכג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קכד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קכה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קכו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קכז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קכח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קכט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קל]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קלא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קלב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קלג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קלד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קלה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קלו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קלז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קלח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קלט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קמ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קמא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קמב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קמג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קמד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קמה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קמו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קמז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קמח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קמט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קנ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קנא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קנב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קנג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קנד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קנה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קנו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קנז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קנח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קנט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קס]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קסא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קסב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קסג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קסד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קסה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קסו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קסז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קסח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קסט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קע]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קעא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קעב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קעג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קעד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קעה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קעו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קעז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קעח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קעט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קפ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קפא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קפב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קפג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קפד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קפה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קפו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קפז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קפח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קפט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קצ]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קצא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קצב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קצג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קצד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קצה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קצו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [קצז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [קצח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [קצט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [ר]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רי]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [ריא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [ריב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [ריג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [ריד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רטו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רטז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [ריח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [ריט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רכ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רכא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רכב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רכג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רכד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רכה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רכו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רכז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רכח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רכט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רל]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רלא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רלב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רלג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רלד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רלה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רלו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רלז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רלח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רלט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רמ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רמא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רמב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רמג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רמד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רמה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רמו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רמז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רמח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רמט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רנ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רנא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רנב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רנג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רנד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רנה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רנו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רנז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רנח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רנט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רס]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רסא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רסב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רסג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רסד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רסה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רסו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רסז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רסח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רסט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רע]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רעא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רעב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רעג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רעד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רעה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רעו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רעז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רעח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רעט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רפ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רפא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רפב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רפג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רפד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רפה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רפו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רפז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רפח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רפט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רצ]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רצא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רצב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רצג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רצד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רצה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רצו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רצז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רצח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רצט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רק]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקי]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקיא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקיב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקיג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקיד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקטו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקטז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקיח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקיט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקכ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקכא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקכב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקכג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקכד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקכה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקכו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקכז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקכח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקכט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקל]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקלא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקלב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקלג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקלד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקלה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקלו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקלז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקלח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקלט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקמ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקמא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקמב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקמג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקמד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקמה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקמו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקמז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקמח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקמט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקנ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקנא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקנב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקנג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקנד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקנה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקנו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקנז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקנח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקנט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקס]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקסא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקסב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקסג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקסד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקסה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקסו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקסז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקסח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקסט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקע]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקעא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקעב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקעג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקעד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקעה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקעו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקעז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקעח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקעט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקפ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקפא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקפב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקפג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקפד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקפה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקפו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקפז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקפח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקפט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקצ]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקצא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקצב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקצג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקצד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקצה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקצו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקצז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקצח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקצט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקק]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקי]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקיא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקיב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקיג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקיד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקטו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקטז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקיח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקיט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקכ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקכא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקכב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקכג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקכד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקכה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקכו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקכז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקכח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקכט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקל]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקלא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקלב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקלג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקלד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקלה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקלו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקלז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקלח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקלט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקמ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקמא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקמב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקמג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקמד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקמה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקמו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקמז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקמח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקמט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקנ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקנא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקנב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקנג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקנד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקנה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקנו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקנז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקנח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקנט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקס]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקסא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקסב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקסג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקסד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקסה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקסו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקסז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקסח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקסט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקע]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקעא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקעב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקעג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקעד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקעה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקעו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקעז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקעח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקעט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקפ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקפא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקפב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקפג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקפד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקפה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקפו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקפז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקפח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקפט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקצ]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקצא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקצב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקצג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקצד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקצה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקצו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקצז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקצח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקצט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקק]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקי]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקיא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקיב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקיג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקיד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקטו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקטז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקיח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקיט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקכ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקכא]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקכב]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקכג]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקכד]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקכה]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקכו]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקכז]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקכח]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקכט]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקל]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקלא]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקלב]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקלג]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקלד]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקלה]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקלו]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקלז]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקלח]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקלט]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקמ]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקמא]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקמב]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקמג]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקמד]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקמה]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקמו]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקמז]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקמח]גלימא מתיה חיישינן דלא ליעול בה [רקקקמט]אלא מיא קיימי ליה לן בה [רקקקנ]ואי שדא ציבי וקדמיה הא קדמיה [רקקקנא]גלימא מתיה חי

חול הדק לא חיישינן. דמיסתריק ואינו נכנס לעומק: **חול הגס.** מבנים גדולות שבו מרסקין העוף כשנופל עליהם: **אבל דרכים.** גם הוא נכנס ועשה קשה: **סיבנא.** מיסתריס בלע"ז. תבן של חטים ושעורים: **בוצא.** מבלבל: **חיטי וכל דמינייהו.** כגון שיפון שהוא קשה חיישינן שם נפל עליהם: **כל מיני קטניות.** לא חיישינן משום דמיסתרקי מהדדי ואינם נכנסים יחד: **רוביא.** תלתן: **חימצי.** פיסל"ש מחליקין הן ואינן נכנסים: **חיפלי.** לידרו"ש ואינן עגולין ולא מיסתרקי: **כל דמיסתריק.** מחליק זה מזה ואינן נכנסים יחד והנופל עליהם נשמט והולך ואין כאן מבטי: **דבוק.** גלו"ד בלע"ז וטחין אותו בדף קטן והעוף שוכן עליו ומידבק בו ופורח עם הדף ונופל לארץ: **נחד גפא.** שלא נדבק אלא בגפא ומחמת ופורח בצניה: **היכי ניקום.** במה יהא יכול להקיש ולידע את עצמו הלכך כשנופל נחבט בנפילה: **דגמורה.** **לעיקבי דגפא.** במקצת הוא נופל את עצמו בעקבי הגפיים והוא רחב הכנף מקום שחותכין הכנף מן החוח: **כאבי גבי חסור.** חלש מה כן עמד והלך. כתוב בהלכות גדולות כל היכא דבעי בדיקה כגון נפולה ובטורה ודרוסה דמימכסאי בבדיקה ס"מ בדורות קמאי דהוו בקיאי למיבדק אבל אנן לא בקיאינן ולא סמכינן אנפשין ולי נראה לתלן לו לדיין אלא מה שעיניו רואות ומותר לסמוך עליו דכמיב (דברים יז) ולא השופט אשר יהיה בימים ההם אבל הוא יאכל ולהניא לפניו כל הטבחים וכל הבקיאין בדבר כי היכי דניימטייה שיפא מכשורא: כ"ג לעניות גדולים שיש בהן מום יש לה לבהמה י"ל מכאן ואילך מכאן וי"ל מכאן ואילך שלהן הוי י"ב: ס"ג **או אחת עשרה מכאן ואחת מכאן.** ומחציין כלפי שדרה. ובצינן שיהו נשכרות לומן י"ב לעניות ממחציין כלפי שדרה לפי שעה חיותה ולא ממחציין ולמד המוזה: **כר וזפי.** לא ידענא מנו: **נעקרו ברוב לד אחד.** כיון שנעקרו שם מסס דהיינו רוב לד אחד טרפה אבל נשמטרו לא מיטרפא אלא כשנעקרו רוב לד שני לדדין: **וחולין עמה.** ואפילו המוט קיים: **אמרי ליה.** בעו מיניה נעקרה אלא מכאן ואלא כנגדה ומחולין קיימת מהו: **גיסטרא קאמריתו.** בתמיה. בהמה שנפסקה בחמצעיתה אחת שוחטים הא נבלה נמי היא כדאמר בפ"ק (לעיל דף כפ.): **והא רב נמי גיסטרא קאמר.** לכיון דנעקר אלא וחולין עמה הרי אלא שכנגדו נשמטו ונופלה וקרי לה רב טרפה: **ותני חולין.** והאלא שכנגדה מחוברת יפה בחלי חולין קיימת: **מכלל דרב להנא ורב חסי.** אלא מכאן ואלא מכאן וכל החולין קיימת בעו מיניה דלי אלא ואקת חולין הא שמעינן ליה לאמר לאפילו בחדא מיטרפא ואינהו בעו תרתי אלא ואלי אלא אלא חולין קבעו מיניה: **ואמר להו.** ליהו אלה גיסטרא קאמריתו לאפילו נבלה נמי הויא בתמיה: **ואמר עולא וכו'.** אלמא רובו בעינן למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מקריא נבלה: **ולרבי יוחנן.** לאמר אף נעקרו לא מיטרפא עד לאיבא רוב שני לדדין וכי מיעקרו שם מיתין ושם משמאל ואפילו אלו אלא לגד הלאחר ואלו לגד הלאיבא לי אפשר דלא הוי אלמצעית זה בנגד זה ואפילו הכי בעינן רובא למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מיקריא נבלה דבשלמא מעיקרא הוה ס"ד דרב אלא ואלא חולין קאמר ואינהו בעו מיניה אלא ואקת חולין מכאן וכן מכאן ואלמצעיתה של חולין קיימת אבל השתא דאוקמת דרב אלא ואלי חולין קאמר ואינהו על כרחך אלא אלא חולין קבעו ליה ואקאמר להו עלה גיסטרא קאמריתו אקרוס לן הא דרבי יוחנן ומשני התם רב כהנא ורב חסי: **כולהו ואפיקא.** כלומר אלא ואקת חולין ורבי יוחנן אלא אלא חולין: **לי הכי.** דרב כהנא ורב חסי אלא ואקת חולין אלמרי ליה דרב [1]הא שמעינן ליה דבחדא נמי טריף ומאי תיבעי להו ותרתי קבעו מיניה: **אפיקא.** חור שבחולין שהאלא תחוב בו היינו בחלי חולין: **וליבעו מיניה** [2]**ברוב.** בחדא הא חדא תלתי לא קאמר להו ותרתי קבעו מיניה: **סברי אם כן מירתח קא רתח.** ממהלוכי דרב מצינן למפשט מאי דינץ בחדא לאי מהדר לן כשרה כל שכן חדא ואי מהדר לן טרפה אלא ריתחא פשטינן מינה דבחדא לאי כשרה לאי קבילת ליה בחדא נמי טרפה כי בעינן בתרתי מהדר לן בריתחא למימר השתא בחדא טרפה תרתי מיבעיא חדא אלא בריתחא למימר השתא בתרתי כשרה לא מהדר לן בריתחא למימר השתא בתרתי כשרה לאי מיקבל לאי בעינן מיניה חדא אלא ואקת חולין אלא ואמר לן טרפה סברי אם כן מירתח רתח לאי אפילו אמר להו טרפה לא צריכי למיבעי חדא דאם כן דחדא [נמי] טרפה כי בעינן מינה אלו טרפות מירתח רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא: שנחבטה לשון נשברה: כמה חסרון בשדרה כלומר לענין נזיר לגלח שאינו מגלח אלא על מת שלם או על רוב והגולגולת זהו רוב מניינו:

חול הדק לא חיישינן חול הגס חיישינן אבל דרכים חיישינן תיבנא ועביד בוצא חיישינן לא עביד בוצא לא חיישינן חיטי וכל דמינייהו חיישינן שערי וכל דמינייהו [3]**חיישינן** [4]**כל מיני קטניות אין בהם משום ריסוקי אברים לבר מן רוביא חימצי אין בו משום ריסוק אברים חפצי יש בו משום ריסוק אברים כללא דמלתא כל מידי דמשריק אין בו משום ריסוק אברים לא משריק יש בו משום ריסוק אברים דבוק רב אשי שרי אמימר אסר בחד גפא דכולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי בתרי גפי מאן דאסר אמר לך היכי ניקום ומאן דשרי אמר לך אפשר דניקום אעיקבי דגפי ואיכא דאמרי בתרי גפי כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי בחד גפא מאן דשרי אמר לך אפשר דפרח בחד גפא ומאן דאסר כיון דבהאי לא מצי פרח בהאי נמי לא מצי פרח והילכתא** [א]**בתרי גפי אסיר בחד גפא שרי: נשתברו רוב צלעותיה: תנו רבנן** [ב]**אלו הן רוב צלעות שש מכאן ושש מכאן או אחת עשרה מכאן ואחת מכאן אמר זעירי** [ג]**ומחציין כלפי שדרה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן** [ד]**ובצלעות גדולות שיש בהן מוח אמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדדין רבי יוחנן אמר** [ה]**בין נעקרו בין נשתברו ברוב שני צדדין אמר רב** [ו]**נעקרה צלע וחוליא עמה טרפה אמרי ליה רב כהנא ורב אסי לרב נעקרה צלע מכאן וצלע מכאן וחוליא קיימת מהו אמר להו גיסטרא קאמריתו והא רב נמי גיסטרא קאמר כי קאמר רב צלע בלא חוליא והא צלע וחוליא קאמר** [ז]**צלע וחצי חוליא מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא אמרי ואמר להו גיסטרא קאמריתו והאמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדדין אמר לך התם זה שלא כנגד זה הכא זה כנגד זה והאמר רבי יוחנן ברוב שני צדדין ברוב שני צדדין אי אפשר דלא קיימא חד מינייהו זה כנגד זה התם בוכנא בלא אסיתא הכא בוכנא ואסיתא אי הכי היינו דרב לא שמיע להו דרב וליבעו מיניה כדרב** [ח]**סברי ליבעי מיניה חדא דפריש לן תרתי דאי בעינן מיניה חדא הניחא אי אמר לן טרפה כל שכן תרתי אי אמר לן כשרה אכתי תרתי קא מיבעיא לן אי הכי השתא נמי דקא בעי מיניה תרתי הניחא אי אמר להו כשרה כל שכן חדא ואי אמר להו טרפה אכתי חדא מיבעיא להו סברי אם כן מירתח קא רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא והא קא אמרי ליה ולא רתח כיון דקאמר להו גיסטרא קאמריתו היינו ריתחיה** [ט]**אמר רבה בר רב שילא אמר רב מתנא אמר שמואל נעקרה צלע מעיקרה וגולגולת שנחבטה ברובה ובשר החופה את רוב הכרס ברובו טרפה נעקרה צלע מעיקרה טרפה ורמינהו**

קטניות אין בהן משום ריסוק **אברים** כו'. מית ספריס דגרסי בתר הכי תמני אין בהם משום ריסוק מבריס חפצי יש בהם משום ריסוק מבריס וכן [ח] לגרסת הקונטרס משמע דלא הוו בכלל קטנית [ט] ול"ל דקטנית מיירי בדבריס דקיס כמו עדשים ושורו ודומן: **והא** רב נמי **גיסטרא קאמר.** מעיקרא הוה מתי ליה דרב ספיר דלמא לא [י] מצי גיסטרא אבל כיון דמצי גיסטרא ונבלה אלא לומר [יא]מכל הוה ליה למפשט להו עדיפא מדרב: **סברי** מרתח רתח. אבל אי נעו מיניה תלא אפילו אי מכשר בתרתי לא רתח כמה שנחבט להמיר ובסוף פרק שני דזבחים (דף ל:) אין מתייצב כמו בכאן גבי הא דבעי מיניה לוי מרבי כזית למחר בחוץ לרבי יהודה מאי:

נעקרה צלע טרפה. פירש בקונטרס אפילו אלא מסיתא ור"ת מפרש עם הסיתא דהא משמע לעיל אלא אלא חולין ליכא מאן דטריף עד לתיכא רוב אלעות דפריך לרב כהנא ורב חסי מעולא בר [יב] רבי זכאי ומרבי יוחנן: מיליפא

חול הדק לא חיישינן. דמיסתריק ואינו נכנס לעומק: **חול הגס מבנים גדולות שבו מרסקין העוף כשנופל עליהם: אבל דרכים.** גם הוא נכנס ועשה קשה: **סיבנא.** מיסתרי"ס בלע"ז. תבן של חטים ושעורים: **בוצא.** מבלבל: **חיטי וכל דמינייהו.** כגון שיפון שהוא קשה חיישינן שם נפל עליהם: **כל מיני קטניות.** לא חיישינן משום דמיסתרקי מהדדי ואינם נכנסים יחד: **רוביא.** תלתן: **חימצי.** פיסל"ש מחליקין הן ואינן נכנסים: **חיפלי.** לידרו"ש ואינן עגולין ולא מיסתרקי: **כל דמיסתריק.** מחליק זה מזה ואינן נכנסים יחד והנופל עליהם נשמט והולך ואין כאן מבטי: **דבוק.** גלו"ד בלע"ז וטחין אותו בדף קטן והעוף שוכן עליו ומידבק בו ופורח עם הדף ונופל לארץ: **נחד גפא.** שלא נדבק אלא [יג]בגפא אלא בגפא ופורח בצניה: **היכי ניקום.** במה יהא יכול להקיש ולידע את עצמו הלכך כשנופל נחבט בנפילה: [יד]**לעיקבי דגפא.** במקצת הוא נופל את עצמו בעקבי הגפיים והוא רחב הכנף מקום שחותכין הכנף מן החוח: **כאבי גבי חסור.** חלש מה כן עמד והלך. כתוב בהלכות גדולות כל היכא דבעי בדיקה כגון נפולה ובטורה ודרוסה דמימכסאי בבדיקה ס"מ בדורות קמאי דהוו בקיאי למיבדק אבל אנן לא בקיאינן ולא סמכינן אנפשין ולי נראה לתלן לו לדיין אלא מה שעיניו רואות ומותר לסמוך עליו דכתיב (דברים יז) ולא השופט אשר יהיה בימים ההם אבל הוא יאכל ולהניא לפניו כל הטבחים וכל הבקיאין בדבר כי היכי דניימטייה שיפא מכשורא: כ"ג לעניות גדולים שיש בהן מום יש לה לבהמה י"ל מכאן ואילך מכאן וי"ל מכאן ואילך שלהן הוי י"ב: ס"ג **או אחת עשרה מכאן ואחת מכאן.** ומחציין כלפי שדרה. ובצינן שיהו נשכרות לומן י"ב לעניות ממחציין כלפי שדרה לפי שעה חיותה ולא ממחציין ולמד המוזה: **כר וזפי.** לא ידענא מנו: **נעקרו ברוב לד אחד.** כיון שנעקרו שם מסס דהיינו רוב לד אחד טרפה אבל נשמטרו לא מיטרפא אלא כשנעקרו רוב לד שני לדדין: **וחולין עמה.** ואפילו המוט קיים: **אמרי ליה.** בעו מיניה נעקרה אלא מכאן ואלא כנגדה [טו]וחולין קיימת מהו: **גיסטרא קאמריתו.** בתמיה. בהמה שנפסקה בחמצעיתה אחת שוחטים הא נבלה נמי היא כדאמר בפ"ק (לעיל דף כפ.): **והא רב נמי גיסטרא קאמר.** לכיון דנעקר אלא וחולין עמה הרי אלא שכנגדו נשמטו ונופלה וקרי לה רב טרפה: **ותני חולין.** והאלא שכנגדה מחוברת יפה בחלי חולין קיימת: **מכלל דרב להנא ורב חסי.** אלא מכאן ואלא מכאן וכל החולין קיימת בעו מיניה דלי אלא ואקת חולין הא שמעינן ליה לאמר לאפילו בחדא מיטרפא ואינהו בעו תרתי אלא ואלי אלא אלא חולין קבעו מיניה: **ואמר להו.** ליהו אלה גיסטרא קאמריתו לאפילו נבלה נמי הויא בתמיה: [טז]**ואמר עולא וכו'.** אלמא רובו בעינן למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מקריא נבלה: **ולרבי יוחנן.** לאמר אף נעקרו לא מיטרפא עד לאיבא רוב שני לדדין וכי מיעקרו שם מיתין ושם משמאל ואפילו אלו אלא לגד הלאחר ואלו לגד הלאיבא לי אפשר דלא הוי אלמצעית זה בנגד זה ואפילו הכי בעינן רובא למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מיקריא נבלה דבשלמא מעיקרא הוה ס"ד דרב אלא ואלא חולין קאמר ואינהו בעו מיניה אלא ואקת חולין מכאן וכן מכאן ואלמצעיתה של חולין קיימת אבל השתא דאוקמת דרב אלא ואלי חולין קאמר ואינהו על כרחך אלא אלא חולין קבעו ליה ואקאמר להו עלה גיסטרא קאמריתו אקרוס לן הא דרבי יוחנן ומשני התם רב כהנא ורב חסי: **כולהו ואפיקא.** כלומר אלא ואקת חולין ורבי יוחנן אלא אלא חולין: **לי הכי.** דרב כהנא ורב חסי אלא ואקת חולין [יז]הא שמעינן ליה דבחדא נמי טריף ומאי תיבעי להו ותרתי קבעו מיניה: **אפיקא.** חור שבחולין שהאלא תחוב בו היינו בחלי חולין: **וליבעו מיניה** [יח]**ברוב.** בחדא הא חדא תלתי לא קאמר להו ותרתי קבעו מיניה: **סברי אם כן מירתח קא רתח.** ממהלוכי דרב מצינן למפשט מאי דינץ בחדא לאי מהדר לן כשרה כל שכן חדא ואי מהדר לן טרפה אלא ריתחא פשטינן מינה דבחדא לאי כשרה לאי קבילת ליה בחדא נמי טרפה כי בעינן בתרתי מהדר לן בריתחא למימר השתא בחדא טרפה תרתי מיבעיא חדא אלא בריתחא למימר השתא בתרתי כשרה לא מהדר לן בריתחא למימר השתא בתרתי כשרה לאי מיקבל לאי בעינן מיניה חדא אלא ואקת חולין אלא ואמר לן טרפה סברי אם כן מירתח רתח לאי אפילו אמר להו טרפה לא צריכי למיבעי חדא דאם כן דחדא [נמי] טרפה כי בעינן מינה אלו טרפות מירתח רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא: שנחבטה לשון נשברה: כמה חסרון בשדרה כלומר לענין נזיר לגלח שאינו מגלח אלא על מת שלם או על רוב והגולגולת זהו רוב מניינו:

ט) ג' מהכ"ס ש"ך לג מיישינן, ב) [ג"ר הערוך בע' מבץ ג' וכל מיני קטניות לג מיישינן לבר מחימצי ומפלי וכן כתב בערך חוף ד'], ג) [זבחים ל:], ד) [לעיל מג:], ה) [י"ל והמחר], ו) דכול זה שייך קודם ד"ה סג. ד"ה מימרי], ז) [ע' רש"י יבמות ע"ה, ח) [ע' רש"י יבמות מו: ד"ה מימרי], ט) ג' מוס' בגמ' עולא בר ר' זכאי אומר. רש"ל,

מוסף רש"י

נעקרה צלע מעיקרה. פע"ג דתנן במתניתין נשכבו רוב צלעותיה, דוקא נשכבו הסם בעינן רובא, אבל נעקרה צלע אחת מעיקרה עד שלוייתה כדמפרש לקמן, טרפה (לעיל מב:). וגולגולת שנחבטה. שהוכחה מכות רבות ולא נפתחה ולא ניקב הקרום, אם רובה נחבטה טרפה. נחבטה, דמינכ"ל בלע"ז (שם). **ובשר החופה את רוב הכרס.** זהו קרום עב שקורין טונפ"ג כשפותחין את הבהמה ומותכין את הבשר לאורך הבהמה והוא נראה, והלא דקרי ליה מופה את רוב הכרס ולא קרי ליה מופה את הכרס, מפני שמעטו הכרס נחפה בתוך לעלות החזה והסמוך ורובו מסופה בבשר. כרס, פנ"ש בלעז בלע בית הכוסות והמסם ושם נקרע רובו של בשר בנגד הכרס פע"ג דכי משעברא להטיח קרע בגבי כוליה בשר הוי מיעוטא, שהרי תוכו בשר ממזיק כל בני המעים והולך עד היכיסים, לפ משעיינן אלא בלע כמה שבנגד הכרס ושם מיקרע רובו דהוה מופה את רוב הכרס, דל"ג מה לחתך שמופה, ושמואל גופיה (לעיל ב:) רוב המיוחס למתניתין דהיינו בשר המופה את רוב הכרס, דל"ג מה לחתך שמופה, ואיכא מפרש למתניתין (שם).

שיטה מקובצת

ג] שלא נדבק אלא כנף אחת ופורח בשניה: **ב]** הלכך כשנופל נחבט בנפילה גרידא הס"ד: **ג]** ה"ג או י"א מכאן ואחת מכאן ורוב צלעות קטנות הסמוכות לצד האליה לא חשיב הס"ד: **ד]** נעקרה צלע מכאן וצלע כנגדה מכאן וחוליא קיימת מהו: **ה]** הרי צלע שכנגדו נשמטת ונבלה וקרי: **ו]** היינו דרב ושמעי' ליה דבחדא: **ז]** וליבעו מיניה כדרב בחדא דהא חדא אכתי לא קמא להו ותרתי קבעו מיניה: **ח]** גרסת הקונט': **ט]** דדילמא לא חשיבא הא דרב גיסטרא אבל: **י]** כלומר מדרב הוה להו למפשט:

קנד א מיי' פ"ט מהלכות שחיטה הלט"ו סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סימן נח סעיף ח:
קנה ב ג מיי' פ"י מהל' שחיטה הל"ל סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נד סעי' ל:
קנו ד מיי' שם הל"ב טוש"ע שם סעי' ג:
קנז ה מיי' שם טוש"ע שם סעי' ל:
קנח ו ז מיי' שם טוש"ע שם סעי' ג:

לעזי רש"י

אישתרי"ם [אישטרייי"ם]. קש (בעיקר המשמש למרבץ הבהמות).
פישל"ש [פישיל"ש]. אפונות.
צידרו"ש [צידרי"ש]. חמצות.
גלו"ד. דבק חזק.
מינצי"א [דימצייד"א]. הבול, מעוך.

רבינו גרשום

דלא משריק: דבוקה אמימר אסר. כלומר עוף שאוחזין אותו בדבק חרשישין משום ריסוק אברים: בחד גפא כולי עלמא לא פליגי דשרי. כלומר דסמיך אגפא אחריתי ולא משריק נפשיה: כי פליגי בתרין גפי. כלומר דביק בתרין גפי: אלו הן רוב צלעותיו שש מכאן ושש מכאן כלומר עשרין (ושלש) [ושתים] צלעות הן שיש בהן מוח ושתים עשרה הרוב. ומחציין כלפי שדרה כלומר היכא אמרינן דאי נשתברו רוב צלעותיה טרפה מחציין כלפי שדרה: נעקרו ברוב צד אחד כלומר ע) אפילו שבע שנשתברו אין טרפה עד שישתברו ברוב שני צדדין. והא רב גיסטרא נמי קאמר כלומר נעקרה צלע וחוליתה עמה דהיא כגיסטרא: מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא קא אמרי כלומר דטרפה מחציין והו היא שנשברה הצלע וחולייתא קיימת והא עולא בר זכאי א' נשתברו ברוב שני צדדין כלומר דאינה טרפה עד שישתברו ברוב שני צדדין: הכא זה כנגד זה כלומר צלע מכאן וצלע מכאן זה כנגד זה דגיסטרא היא. והא כיון דאמר ר' יוחנן ברוב שני צדדין אי אפשר דלא קיימא חד מינייהו זה כנגד זה אלו הצלעות (השבורות) [העקורות]. 1) בוכנא בלא אסיתא כלומר שבורות שלא נעקרה חוליא כולה הכא נעקרה וחוליא עמה. ותיבעי להו דרב כלומר השתא דאמרת דרב כהנא ורב אסי אמרי צלע מכן וצלע מיכן עם חוליא. ותיבעי להו דרב צלע וחוליא אם טרפה אם לאו: סברי ליבעו מיניה. חדא בעיא דמפשט לן תרתי בעי'. דאי בעינן מיניה חדא צלע וחוליא עמה ואמר לן טרפה סברי אם כן מירתח רתח כלומר אפילו אמר להו טרפה לא צריכי למיבעי חדא דאם כן דחדא [נמי] טרפה כי

ע) ל"ל אפי' לא נעקרו רק שם טרפה נשתברו אין טרפה וכו'. 2) נרשם ל"ל בן זכאי אמר נעקרו ברוב לד אחד כלומר דאינה טרפה עד שיעקרו ברוב מלד אחד.

1)

אילימא למעוטי חתול. כלומר דוקא זאב דיש בתימרי לברדי ולא חמור: **ורבי תימא** קמשמע לן דזאב בגסה נמי דרים. כלומר דלהכי נקט מן הזאב ומעלה למשמעינן דכל מן הזאב ומעלה שוה דמה לתרי בגסה קף [1] זאב בגרסינן **אמר רב חסדא** דרוסת חתול ונמייה בגדיים וטלאים. ולא גרסינן נך במילתיה דרב חסדא דאי גרס ליה ג"כ כי פריך ליה מבריית מנך נמי פריך וכי משני הוא דאמר כבריתי אנך לימר דקאי נמי בריתי אנך ואילו מתני' קתני נך דיש לו דרוסה ומתניתין איירי בכל ענין קף במקום שאין מצילין וכי תימא דאמי דמחלק בריתי היינו בגדיים וטלאים אבל בעופות לא ג"כ מאי קא פריך מהכיא תרנגולתא דהוה בי רב כהנא ואע"פ שאין כרכך אנו לריכין לאחלק משום דלא מקשה בריית' אמתניתין היינו משום דקסבר בעופות קלי זיהריה ובגדיים וטלאים לא קלי זיהריה אבל בריתי סובר דמקום שיש בו מצילין קלי בין בעופות בין בגדיים וטלאים אבל במקום שאין מצילין אין בו כלל משום שאין לו דרוסה ואי הוה גרסינן נך במילתיה דרב חסדא אם כן קף נך נמי היינו לריכין לומר כן ועוד לאיכא לאמרי דמשני דבריית' בבריתי היא ג"כ לרב חסדא נך מתניתין לא קאי אדרוסה לנך בכל ענין קף בגדיים וטלאים ומאי לריך לתני מתניתין עוף הדק לפילו גדיים וטלאים נמי: **מ"ט לרב חסדא** קשיא. ור"ת ולישני ליה דבריית' בתימרי לברבי ור"ל דדומיא דנך קתני לקף בגדיים וטלאים אין לו דרוסה ומיהו לפירוש איכא לאמרי לחוקי לבריית' בבריתי ובאין לו מצילין לא הוי חתול דומיא דנך דדרוסת הנך בעופות בכל ענין ובגדיים וטלאים לא דרים בשום ענין ומתוך כך יתייאש ממאי לא מוקי בריית' נמי לגיסנא קמא בבריתי ובאין להן מצילין הא במצילין יש להן דרוסה משום דדומיא דנך קתני לאין לו דרוסה בכל ענין: יש

אבל דרוסה ליח להו ותסברא נץ לא דרים והתנן ודרוסת הנץ הא לא קשיא כאן בעופות כאן בגדיים וטלאים מכל מקום לרב חסדא קשיא הוא דאמר כי האי תנא דתניא בריבי אומר לא אמרו אין דרוסה אלא במקום שאין מצילין אבל במקום שיש מצילין יש דרוסה ובמקום שאין מצילין אין דרוסה והא ההיא תרנגולת דהואי בי רב כהנא דרהט בתרה ועל [ה]לאידרונא [ו]ואיתחיד דשא באפיה ומחייה לדשא בסיחופיה ואשתכח עלה חמשה קורטי דמא הצלת עצמה נמי כהצלת אחרים דמי ורבנן זיהרא איח ליה ולא קלי זיהריה [ז]איכא דאמרי הא מני בריבי היא דתניא בריבי אומר לא אמרו יש דרוסה אלא במקום שיש מצילין אבל במקום שאין מצילין אין דרוסה ובמקום שאין מצילין אין דרוסה והא ההיא תרנגולת דהואי בי רב כהנא דרהט בתרה ועל לאידרונא ואיתחיד דשא באפיה ומחייה לדשא בסיחופיה ואישתכח עליה חמשה קורטי דמא הצלת עצמה נמי כהצלת אחרים דמיא בעא מיניה רב כהנא מרב יש

לאכל במקום שיש [ח]לה מיני. הוא כועס ויש לו מרס חזק וכשמכה בנפורין מסליך בה מרס ודביר מסלת בשיש מצילין: **בסחופיה**. פלוט"ח: **חמשה קורטי דמא**. מרס של חמש מאכעות: **הצלת עצמה**. שהיא עצמה מלמת גופה ובורחת: **ורבנן**. דפליגי עליה דבריבי לחמרי לפילו יש מצילין אין דרוסה כהאי דמא דמשתכח בדשא מפרקי לך: **זיהרא ליה זיהרא ולא קלי**. מינו שורף: **איכא דאמרי**. דרך מסלת לפילו במקום שאין מצילין קאמר דיש דרוסה ומתניתין דנקט זאב משום דיומא נקט [ט]והא מתניתין דנקט עד שתנקב לחלל בריבי היא ובמקום שאין מצילין: **לא אמרו יש דרוסה**. לחמול: **לאכל במקום שאין מצילין כו'**. ורבנן סברי קף במקום שאין מצילין יש דרוסה:

קף

(מתניתא) [מתניתין] הוה אמינא אורחא דמלתא קתני כלומר מה דתנן ודרוסת הזאב אורחא דמלתא קתני כלומר ואפי' חתול ומה דקתני דרוסת הזאב לא מדכר זאב אלא דאורחא דמילתא דזאב דדריס קמ"ל רב זאב למעוטי חתול אבל דריסה ליח להו. כלומר אי לא ניקב לאו טרפה בשביל (אדם) [ארס]. נמיה חיה קטנה. אלא במקום שאין מצילין כלומר במקום שאין מציל שום בר נש מידה שאין כועס עליה אבל במקום שיש מצילין שכועס על הבהמה יש דרוסה. דאישתכח עליה חמשה קורטא דדמא על בבא: הצלת עצמה כהצלת אחרים דמי. כלומר כיון דאיתחיד בבא באנפיה כעס ודרס.

ט) נרשה לע"ל דחולין יש שם ולגעות ליתא.

קנט א ב ג מיי' פ"ג מהל' טומאת מת הל"ח סמג עשין לג ומיי' פ"י מהל' שחיטה הלכה ב סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נד סעיף ד:

קם ד ה מיי' פ"י מהל' שחיטה הל"ו סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מח ס"ג:

קסב ז ח ט מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל"ד סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נ סעיף ג:

קסג ו מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל"ה סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מח ס"ג:

קסד ז מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל"ד סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נ סעיף ג:

קסה י מיי' שם טוש"ע שם סעי' ב:

קסו כ טוש"ע שם סעי' ד ופ"ט מהלכות שחיטה יט לרוסה כלכ מסלת מליכ לדבכן:

רבינו גרשום

וכמה יהא חסרון. שאינו חשוב רוב בניינו: בש"א ב' חוליות ובית הלל אומרים אפילו לא חיסרו אלא חוליא אחת אינו סותר ימי נזרו ואינו מגלח ואמר רב יהודה אמר שמואל וכן לטרפה. אפילו לא חיסר אלא חוליא טרפה וכיצד אמרת דאינה טרפה עד שתיעקר צלע מעיקרה. בשלהי כפלי (לעיל מב:) לית בה צלע. א"כ הוה ליה מקולי דבית שמאי כו' כלומר אי אמרת וכן לטרפה הוו להו ב"ה לחומרא וב"ש לקולא: א"ל רבא כי אתשיל ההוא לענין כו' כלומר כי אתשיל כמה חסרון בשדרה לענין טומאה איתשיל ולא לענין טרפה דהוו להו ב"ש לחומרא: ברוב גובה או ברוב היקיפה כו' רוב גובה מקרום של מוח עד הפה רוב היקיפה מאזן לאזן: ותפשוט ליה מהא דתנן או שנקרע רוב החיצונה ואמרי במערבא דסרח החיצונה זהו בשר החופה את רוב הכרס וש"מ דבשר החופה את רוב הכרס ברוב קרוע מידי הוא טעמא אלא לשמואל כו' מי הוא אמורא שאמר בשר החופה את הכרס ברובו שמואל והוא לא סבר דמה דתנן או שנקרע רוב החיצונה זה בשר החופה את רוב הכרס דחזינן (למיפרך) למימריה בזה הפרק יעקב אמר נחמני אמר שמואל מקום שאין בה מילתא זהו כרס הפנימי ושאר הכרס זהו הכרס החיצונה ומה דתנן או שנקרע רוב החיצונה לא אמר מבשר החופה את רוב הכרס אלא מכרס עצמו ועדיין תיבעי לן לשמואל בשר החופה את רוב הכרס ברוב קרוע או ברוב נטול: בבהמה מן הזאב ולמעלה כלומר כגון דוב וארי בעופות מן הנץ ולמעלה דורסין אבל אם פחות מנץ אין לו דרוסה נץ זה אוסטיור בלע"ז: וכי תימא דזאב אפי' בגסה דורס כלומר אשמעינן. ואיבעית תימא למעוטי חתול ואי

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה גבוה מגבוה קא רמית דרבי מלעגא מלבד כל"ל: [ב] ד"ה נמייה וכו'. נ"ב עיין שבת קמו ע"ב בד"ה משום רימשא וכו' דנמייה ארך הוא:

לעזי רש"י

מרטרינ"א. נמייה. פלוט"א [פוט"א]. כף-רגל.

מוסף רש"י

כמה חסרון בשדרה. ותנא מתורת שדרה ומיתון כשאר עפר כשעורה שיהו מעומעמת בחלל (ערובין ז.) אלא כמגע ובמגע כדין עפר כשעורה, דאילו שדרה שלמה וגולגולת שלמה ורוב מניינו ורוב בניינו מן בהמות (פ"ב מ"ג) דמטמאין בחלל ופ"פ שאין עליהן בשר (לעיל מב:). **וכן לטרפה**. לב"ש לא הוי טרפה כשליר ממאי חוליות וכ"ה בחולין פרק שחיטת (שם). **שניקבה**. כמשמו (לעיל מב.). **בשר החופה**. פירמתיו וחכו קרוס עב העובר על כל החלל וקורין לו טיפ"ל ויטנו מן החזה ועד היכיכים והכוס הקרוי פנ"ש מעוטו נמצה בללעות החזה וכוחו ממת מוחו קרוס, וכוב החיצונה דקאמר כל' בניתיו ואתי רבא לפרושי [ז] דזוקא נקט ומתניתא עוף טהור קרוס ופסח מוחו רוב מה שיש מן הקרוס כנגד הכרס ופסח מקומו שהכרס כלה ולמטה נקלע מוחו קרוס כאיה (שם). **מקום שאין בו מילת**. מקום יש בכרס חלק שאין שם מוחו כמו שגוללין בכותחים מן הכרס (שם).

שיטה מקובצת

[ז] ואתא רב לפרושי מתני' דדוקא: [ב] אבל במקום שיש מציל: [ג] משום אימרי רבריבי נקט ומתניתא דקתני עד: [ד] ולמעלה שוה דמה ארי בגסה אף אינהו נמי בגסה:

[1] [לעיל מב: ושם נמנו] שהלות פ"ב מ"ג, [2] [פי' סוף וקנ"], [3] [יומא פ. זבחים לח: לקמן קה. בכורות ל: ערכין מ:], [4] ל"ל רבנן, [5] [לעיל מב.], [6] [ל"ל לעיל ל:], [7] [סמ' מכילתא], [8] [גי' הרמ"ם רבי מלעזר וכן בפכ"ש ד"ה וגבוה], [9] [בעגינים ד: ושם], [10] [מרגום של ויפא המלוה (בבאמים מג פ"ל) ועפ"ל לפילולין], [11] פי' מפלילו, [12] ס"ל ל"ל גדול הדור,

אף לחולדה. שהיא קטנה הימנו ים דרוסה וכ"ש לחתול: **אף לחתול.** שהוא גדול מן דרוסה וכ"ש לחולדה. ולקמיה מתרלינן לה: **בחימרי רברבי.** כגון שהיה קשה ס"ל מן דרוסה לחתול כדאמר לקמן (דף נג:) בגמרא מן הזאב ומטעלה: **בגדיים וטלאים.** דקיש מאי: **שאר עופות טמאים.** תון מן הגס והנך: **והא אין מנן ודרוסה הנך בעוף הדק.** מכלל דשאר עופות אפילו בעוף הדק נמי: **בדרבי מיניה.** [ב]ופ"ה עוף הדק הוא: **בית היני.** שם מקום: **גיד.** שהכהו בידו: **רגל.** מחלוקת: **אבל אין נא.** למין מרס החיה בשיניה: **אלא מדעת.** לכיון דאלא מדעת נפל כגון מן הגג על הבהמה מע"פ שמקעה לפרנו בגבה אין מסלין בה מרס: **לאחר מיפה.** קס"ד שמת מאליו ואחר כך נפל על הבהמה: **דדיים.** מחייס ולא הספיק לשלוף לפורנו ממנה עד שפסקו את ידו ומיתה דקאמר מיתת האבר שנחתך: **דשליף.** כשמוקך ומוציא לפרנו מגבה: **ומשלא לפורן.** [ג] תלושה בגב: **רוב אריות דורסין.** כלומר [ד]מע"פ שרוב אריות דורסין וקיס לן שכל הדורס אין לך אחד בהן שאפשר לפרנו: **נאחכך.** הסוב ולפורן זו בכותל היתה: **רב נטעמיה.** לקמן: **מקום לפורן.** שלא נאמנו ולא נמלא שם הלפורן שלא מקומה ומכתה ניכרת בשור: **נאה.** שהיה בה דם: **עגידא דמשאמטא.** ושמא דרס: **בדרא דסיחופיה.** שעומדות בגב השור כשדר שהן סדורות כיד האדי: **לימר כלנא.** והא אמרינן אין דרוסה לכלב דאין לו מרס: **על.** מרי ניירייהו ויבא שם: **שלמא שוי.** עשה שלום עמהם כדרך כמה חיות שנעשות מרבות וגדלות עם בני אדם ובהמות ואין מזיקין: **גא ריפתיה.** בהני ולא חיישינן לדריסה באחריני[ה]: **מעותי.** נוהם: **מקרקרין.** גועות. לשון נעקת אדי לחוד ולשון נעקת כל בהמה לחוד כמו בלשון עברית נוהם (איוב ו) וגועה (שם) וערוג (לעיל מב) ונהל (שמות טו) ופלוף (עופות) וחרך (כלנב) ומהלי (מכלי):

ארי שנכנם לבין השורים ונמצא צפורן בגבו של אחד מהן אין חוששין שמא ארי דרסו מאי טעמא רוב אריות דורסין ומיעוטן אין דורסין וכל הדורס אין צפרנו נשמטת וזאת הואיל וצפורן יושבת לו בגבו אימר בכותל נתחכך אדרבה רוב שוורים מתחככין ומיעוטן אין מתחככין וכל המתחכך אין צפורן יושבת לו בגבו וזה הואיל וצפורן יושבת לו בגבו אימר ארי דרסו איבא למימר הכי ואיבא למימר הכי אוקי מילתא אחזקיה הו"ל ספק דרוסה ורב לטעמיה דאמר [ג]אין חוששין לספק דרוסה אמר אביי לא אמרן אלא צפורן אבל מקום צפורן חוששין וצפורן נמי לא אמרן אלא לחה אבל יבשה עבדה דמשתמטא ולחה נמי לא אמרן אלא חדא אבל תרתי ותלת חיישינן והוא דקיימא בדרא דסיחופיה איתמר רב אמר אין חוששין לספק דרוסה ושמואל אמר [ה]חוששין לספק דרוסה דכולי עלמא [ו]ספק על ספק לא על אימא לא על ספק בלבא ספק שונרא אימא בלבא [ז]על שתיק ואיתוב ביניהו אימר שלמא שוי [ח]קטע רישיה דחד מינייהו נח מריתחיה [ט]איהו קא מעואי ואינהו קמקרקרן בעותי קא מבעתי אהדדי

יש דרוסה לחתול או לאו בו'. הכא ר' יצחק בר"מ מפרש לכל אף לחולדה יש דרוסה לחולדה וכ"ש לחתול ולא עוד אלא אפילו אין דרוסה לחולדה אפילו הכי אין חולדה לחתול ולא עוד אלא אפילו אין דרוסה לחתול אין חתול לחולדה ולא עוד אלא אפילו אין דרוסה לחולדה